

So eru vit komnar til tað sábu jólahúna, og vit hava samstundis tendrað seinasta ljós á adventskransi okkara. Nú eru bæði jólaaftan og seinasti sunnudagur í advent í morgin.

Tu stakast óvæð óført til jóla, men onkur letan man vera at gera jóla-prýði, sum vit vita tær í morgin. Stutt-lig bevið verð, um tu kundi gjørt ein borðvættur til hvønn jóladagur.

Heldur ikki er længi at gera sær nelikaappelsinur.

sum bæði eru prýðingar og anga væl. T.d. kanst tu heingja tær upp í lampuna yvir jóladagurabókunum.

Visti tú, at risa a l' amande upprunaliga kemur úr Danmark og ikki úr Fraklandi? Um hetta og um mandlugáva.

Vit enda við at ynskja tær eini gleðlig jól og eitt gott nýggjár.

Tað man helst fara at eynast tær at gita myndagáttuna, sum vit

hava gjørt til tín dag. Men fyrri at vera heilt visur, í, at rætt er, kanst tú hyggja at loysnini.

Tvær jólasögur eru í blaðnum hesu ferð at styttja sær onkra letuna við. Tí ofta man jólaaftan tykkist langur at koma igjøgnum.

Vit enda við at ynskja tær eini gleðlig jól og eitt gott nýggjár.

Helson

Nelika-appelsinur

Tú kanst gera vakrar og valangandi prýðingar úr appelsinum við heilum nelikum í ymskum myndum.

Trýst nelikarnar í appelsinurnar í stripum, hjörtum ella øðrum myndum. (Nýtt ikki ov nógvur nelikar, tí so gerast appelsinurnar skjótari turrar og rúkkurari.)

Legg appelsinurnar í eina skál ella hong tær upp í einum silikibandi. Skjótur angur alt rund av nelikaappelsinum, og tá nelikarnir hava sitað í eina tíð, smakka appelsinurnar sera væl. Men tær nýtist ikki at eta tær beinan vegin, tí tær halda sær í langa tíð.

Borðvættur

Tílfur
Reytt papp
Hvitt, tunt papp
Sturt tussj
Grunur togvi (fitt)
Lím
Reyður borðklutur (servietur)

Legg eitt reytt papp-stykki saman (16x13 cm). Tekna vattramynstur oman á og klipp tað út. Tekna andlit á eitt hvítt papp og klipp tað út. Eyga, nos, munur og háir verða teknað á tað tí svartu tussjuni. Klipp bakka á nissuni út og pota borðklutun í haldi. Hálts-turklendi verður klípt úr grønum togvi (20x1 cm). — Ger frýsjar á og bind tað um hálsin á vattrinum.

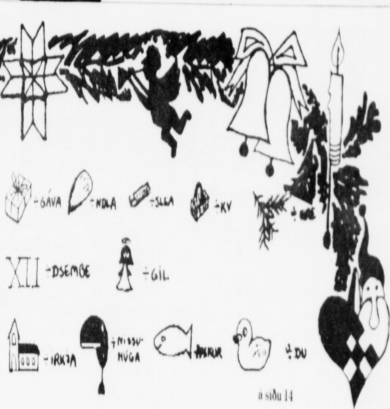
Legg ein borðvættur á borðkinn hjá hvørjum dagarlagesti.

Ris a l' amande

Tílfur
85 gr av risi
7 dl av mjólk
2 1/2 spísked av sukri
3 blád av turkiahum sund-maga av styrja thushalsi
15 mandlur
4 dl av roma

Kóka ris og mjólk til ein greyt (1 1/2-1 tímal). Ror sukur og tann bloyta, vundna sundmagan umframt smagvæði, hakk-afur mandlur í. Tá greyturin er kaldur, letur tú tann røða spískablað rom-an og stoytir alt í eina skál.

JÓLAHALD Í FØROYUM FYRR

Jólaaftan

Jólahagan byrjað klukk-ann seks á kvøði jólaaftan, tá kirkjoklokkan ringdi. Tú var hesin dagur ikki hildin heilagur, alt arbeið for fram sum vanligt bæði úti og inni. Ymskt er, um tærð varð í kirkju. Fyri aldaskiftið var hetta yvir-hevur sjáldan, men sum frá leið varð kirkjungeðd vanligt.

1. jóladagur

Serliga aftan á seinna heimsburðaga hevur mest sum verð ein kapping í millum jólaaftan og 1. jóladag, soleiðis at jóla-aftan nógvu stábu varð

tydingarmiklastu dag-urn.

2. jóladagur

2. jóladagur hevði nógv verðligan dag yvir sær. Altur varð farið í kirkju á muddugi, men eftir hetta var tann heilag parturin av jólamum mest sum av kvøði við at lesa stóru danskvæðum.

3. jóladagur

Fyri aldaskiftið var 3. jóladagur samur halg- dagur, og tá fóru tær í kirkju. Seinni minkað hann to í tydingu, men ikki fá løsu kortini lestur og sungu sálmur við hús.

JÓLAHALD Í ØÐRUM LONDUM

Japan

Í Japan, har flest fólk eru buddistar ella shintoist- ar, halda tær ikki jól sum í kristnum londum. Høst hetta eru handli- gur og gøttur prýð við m.a. jólaþyrti og jóla- trimum. Ein uttendingur, sum kemur til Japans á jólu, heldur kanska, at har halda tær jól sum heima hjá sær. Men so er ikki. Jólabarnin, sum landið er drøgt, er bert eitt eitt. At panta til jóla hava handilslókin tikið til sín úr øðrum londum, tí so

heita tær meira. Í teimum japansu heim- um er hvørki pantað til jóla ella jólamatur ein, og einang av jóladagnum eru halgudagar. Tá eru ikki vanligir gerandi- dagur um jólabarn. Nógur japanarar halda jól, nakar sum vit halda nýggjár, og henda átt og vinum í vestrar. (Mest er við tí ja- panska nýggjárshálinum, sum stendur við í eina beila viku ella meira. Nýggjár verður hildið eins hátíðarligt og vit halda jól, tí í Japan er

hetta ein tann tydingar- miklasta hátíð í árinum. Fyrirtekingarnar byrja nógv stábu longu fyrri í desember. Húsi verða vaskað bæði upp og naba, tær finast klæddi verða gjørd í stand, og tá ser- liga fina nýggjárspost- aldi verður tikið fram. Nógur av nýggjársmat- um verður eini gjørt lúgvi í gølu við fram- mundað. Á midnatt nýggjár- aftan byrjar nýggjár- haldið. Tá koma klökk- nar og bóla frá, at gamla árð líður móti endanum.

JÓLAFYRIBRIGDI

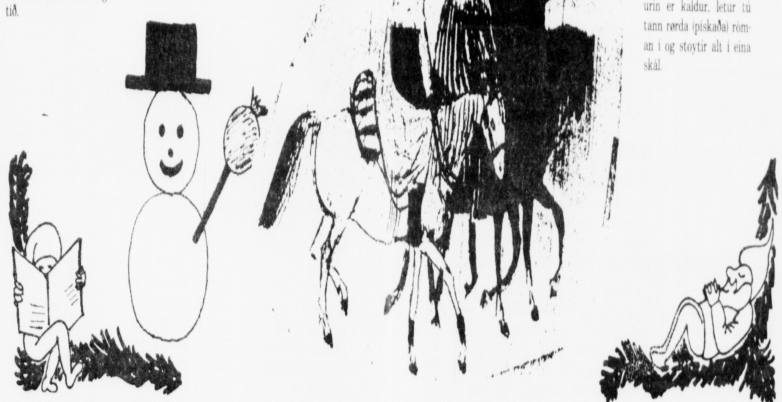
Ris a l' amande

«Ris a l' amande» eru fronsk orð, sum merkja «ris við mandlum». Í ver- leiknum stavar greyturin to úr Danmark, har tær tunnu uppi hann um aldarskiftið. Aftan hetta var so blandið vanligt at eta risgrøtt um jól- in. Ikki hovuð danið fyrr verð vanið við ris, tí tær vóru nemliga ikki flutt inn í landið fyrr enn sein- ast í fyrri öld, og fyrstu tákna vóru tær sera for- kunnug. Eina mandlu plagdu tær at sleppa niður í greytin jólaaftan, og big- ani var ikki langt til jóla- skotið at gera sær risgrøtt við hakkadum mandlum og røðum roma. Tú skal nevast, at fraklendingar, hóast greyturin hevur franski navn, einki vita um hvørki risgrøtt ella ris a l' amande.

Mandlugáva

Harafurtoimti verður hildið at mandlugávan hevur sin uppruna í Frak- landi, har tær á trettanda

eta tað, sum tær kalla «galette des rois» (kongu- kakani). Í hesi koku hava tær bakkað eina bøn. (Eisini kann hetta vera ein lúli silvurnymtur ella onk- ur myndalutur). Tann, ið fær kokupettað við bøn- uni, verður kvøldanna kongur ella dróting. Hesin persónur hevur ofta serlig rættindi restina av kvøldinum. Í Norðurlondum fyrr í tíðini fingu tær ónga mandlugávu — eins og í Fraklandi. T.d. kundu tær fáa lóvi at mossa tann, teimum hugað, ella sleppa at siga hægsta ynskni sitt, sum ta fór at ganga út.

Barnið frá Betlehem

Fyri næstan tvey tusund árum síðan í Nazaret í Gali- lea livdi ein ung genta, ið at Maria. Hann skuldi gift- ast við einum timar- mann, sum at Josef.

Ein dagin visti einglin Gabriel segt fyrri henni. Gabriel segt: «Óttast ikki, Maria, tí at tú hevur nátt Guds. Tú fært at føta ein son, og hann skal tí rópa Jesus. Barnið hjá tær fer at vera heimssins frelsari.» Um hetta mundi ráddi Augustus keisari í Rom og eisini í nógvum øðrum londum. Hann vildi gjarna

vita, hvussu nógv fólk bóðu í keisararíkini, tí tær skulda gjalda skatt til hansara. Hann sendi eina kunnigari út um, at øll skuldu fara til tann býn, har tær vóru fodd, og verða skrivad upp á listan har. Timarmanurin Josef var atadur úr einum býn, sum at Betlehem. Eftir kunnigardina hjá keisara- num átti hann at fara ta longu leið til henda fól- kyn, sum var í hinum endanum av ríkinum. Maria tók hann við sær á ferðini.

Tey noyddust at fara bógva fram á ferðini, tí Maria skuldi skjótt eiga. Tá ið tær endiliga røðu ingjøgnum portini í Bete- lehem, vóru so nógv fólk í býnum, at tær ikki fingu innivist nakra stábu. Ikki fyrr enn seinat á kvøði fannu tær eitt stað, har plass var fyri teimum. Hetta var í einum lilum fjosi.

Somu náttina átti Maria ein son. Hon hjúklað hann hon og legði hann í eina krubbu, tí ónga vøgu- bøvdu tær í fjósinum.

Hesa somu náttina vóru hinar á skattlendum við segnum hjá sær. Tær ansaðu eftir fjósinum. Knappiliga visti ein engil hjá Harranum segt fyrri teimum. Ljós Harrans lýsti vjir tær, og tær vóru ógviliga bangnar. Englin segt: «Verð ikki bang- ir, tí og skal siga tykkum frá einum stórum gleðibó- skapi, sum fer at vera fyrri tær við hvønn annan: «Lat okkum fara til Betlehems fyrri at vita, um sattu er, sum einglin segt frá. Og tær lotu segja frá eitt og logdu lofna til Bete- lehems.

Teir fannu fjosið, og Josef og Maria vóru inni har, og barnið lá í krubbuni. Tá vóru tær visir í, at alt sum einglin hevði sagt teimum, veruliga var sattu. Og tær vóru sera glætar.

Á leiðini heim aftur frá fjósinum prisaðu hinar Gudi fyrri alt, tær høvdu sæð, og alla stábu, har tær komu fram, segtu tær frá teimum stóru tilföllum. Og Maria hugsað um alt tað undurfulla, hon hevði høyrð og gøymdi tað í hjarta sínum.

Nú heidi tað, at triggrir visir menn úr Eysturland- um komu til Jerusalem. Teir dugdu at tyða stjör- nur, og tær spurdu: «Hvar er tað nýfodd barnið, sum einandið skal verða heim- sins frelsari? Í heimlandi okkara hava vit sæð eina stóru stjörnu koma upp á himmalin, og hetta merkir, at frelsarin er foddur. Vit

nava fylgt henni higar, og nú er hon hvarin. Engin dugdi at svara teimum.

Kongurin í Galilei at Herodes. Hann høyrði um barnið og gæðist bangin fyrri at missa makst sína, tá barnið fór at vaksa upp. Hann bjóðað teimum trin- um visu monnum úr Eysturlandum til slott sitt og bað tær leia eftir barni- num, og siga sær frá, hvar tað var, ta tær fannu tað. Hann segt, at eisini hann vildi ta koma at tilhøja tað.

Tá ið tær visu mennir aftur stóðu útan fyrri slott- ið hjá kongi, var stjörnan at siggia á himmalinum, og tær vóru sera glætar. Teir fylgdu henni, og hon leiddi tær til tað lita fjosið í Betlehem.

Teir visu mennir fóru innar í fjosið, og tær fannu barnið hjá mam- mi Mariu. Teir fultu til knigga framman fyrri tí lita barninum og tilbodu tað. Síðan pakkaðu tær gávar sínar út framman fyrri Jesusbarninum — royksli, myrra og gull.

Tá náttina høvdu allir triggrir vissmennir sama dreymin. Ein engil kom til tær, meðan tær drøymdu, og naktið kom at síga Herodes kongi- n, hvar tær høvdu funnið barnið — hann var nevni- ga í ferð við at leggja svikarð móti tí lita. Tá

teir vaknaðu, gjørdi tær av at fara heim annan ein annan veg.

Somu náttina visti engil Guds segt eisini fyrri Josef og segt: «Vak beinan vegin barnið og mammuna og flyggja til Egyptalands við teimum. Verð verandi í Egyptalandi, til eg gevi tykkum nýggið bót, tí Herodes ætlar at drepa Jesusbarnið. Josef vak- nað og segt Mariu frá dreymin sínum. Og síðan fóru tær ta longu leið til Egyptalands.

Tá Herodes varnaðist, at tær visu mennir úr Eysturlandum ikki komu aftur, varð hann frá sær sjálvan av vreið og ótta. Hann sendi hermenn sínar

teir vaknaðu, gjørdi tær av at fara heim annan ein annan veg.

Somu náttina visti engil Guds segt eisini fyrri Josef og segt: «Vak beinan vegin barnið og mammuna og flyggja til Egyptalands við teimum. Verð verandi í Egyptalandi, til eg gevi tykkum nýggið bót, tí Herodes ætlar at drepa Jesusbarnið. Josef vak- nað og segt Mariu frá dreymin sínum. Og síðan fóru tær ta longu leið til Egyptalands.

Tá Herodes varnaðist, at tær visu mennir úr Eysturlandum ikki komu aftur, varð hann frá sær sjálvan av vreið og ótta. Hann sendi hermenn sínar

teir vaknaðu, gjørdi tær av at fara heim annan ein annan veg.